

ВЛАДИМИР СОРОКИН

ЛАЗУРНАТА МАС

Превод: Иван Тотоманов

chitanka.info

Енергията на насочения взрив изби петстотинкилограмовата врата и бункерът изпъшка.

— Бий, братлета! — викна Иван, измъкна рязаната пушка от пояса си и пръв се хвърли напред.

Шестимата смелчаци го последваха.

В бункера беше запушено, но не и тъмно: взривът не беше повредил инсталацията. От вратата навътре се точеше коридор. В дъното му се показва охраната — трима беложетонници. Сергей, Мустафа и Карпо метнаха гранатите.

— Легни! — изкомандва Иван и братята се хвърлиха на пода.

Трите взрива се сляха в един. Осколките се врязаха в бетонните стени, в коридора се разхвърчаха парчета от тела.

— Напред! — Иван скочи. — Да не им даваме да се опомнят!

Хукнаха по коридора. От дълбините на бункера се чу аларма. Войниците заизскачаха във фойето от столовата — тъкмо беше почнал обядът. Братята ги посрещнаха с ураганен огън. Фойето се изпълни с кисел барутен пушек.

Войниците падаха, живите се опитваха да се доберат до пирамидите. Но полетяха още три гранати и след пет минути с взвода беложетонници беше свършено. Мустафа и Николай заклаха ранените. Иван обърса от обветреното си лице капка чужда кръв и каза:

— Търсете!

И седмината тръгнаха да обикалят бункера, надничаха в отсеците и доубиваха персонала. Спряха пред водната врата. Зад неподвижния слой вода светеше жълт надпис: SOLARIUM.

— Какво е това, Иване? — попита Карпо.

— Ммм... курвенските магии на безчестниците. — Иван тикна дулото на пушката си във вратата, водата послушно се раздели на две. Той прекрачи и се озова в бара. Гърмеше оглушителна музика, стените и таванът мърдаха като живи, преливаха във всички цветове на дъгата, по средата на помещението танцуваше група ярко облечени хора. Един слаб човек в червен костюм друсаше нещо на бара. Коля Малкия и Сергей влязоха след Иван.

— О! Рипс, нашите храбри шаониени се връщат от лов! — викна един от танцуващите. — Какво ударихте, рипс пхън тхан?

— Сиао чжу! Ударили са сиао чжу! — изписка една жена в лъскав, променящ цветовете си костюм, без да спира да подскача и да

прави някакви сложни движения.

— Давайте с нас, сержанти! — викна някакъв с наполовина метално лице.

Мъжът на бара мълчаливо гледаше влезлите. И изведнъж направи някакво движение с ръка и музиката спря.

— What's the fuck?! Агвидор, ще ви убия, рипс! — запищя жената и замърда пръсти във въздуха.

— Агвидор, рискувате L-хармонията! — безсилно се отпусна на пода един мъж с потно лице и сребърна коса.

— Кой са тези? — попита човекът на бара.

Смехът и виковете секнаха, танцуващите замръзнаха и се взряха във влезлите.

— Ух, гадини гадни! — викна ядно Иван и стреля по човека на бара.

Сергей и Малкия Коля също откриха огън. Чуха се писъци и стонове на умиращи хора.

— Не всички, не до крак! — викна Иван и дръпна затвора.

Стрелбата спря.

Сред убитите и тежко ранените лежеше слаб като глист човек и държеше голата си глава с ръце.

— Довършете всички без тоя! — каза Иван и излезе през плъокащата врата в коридора.

Скоро в бункера не остана нито един жив освен кльощавия.

— Как се казваш? — попита го Иван.

— Борис Глогер — отговори кльощавият.

Лицето му беше тясно, спечената му кожа бе опъната по костите на черепа му. Под нея, на слепоочията, се виждаха някакви метални пластинки със сложна форма.

— Къде е онова, заради което сте тук? — попита Иван.

— В инкубатора.

— Къде е инкубаторът?

— В блок № 9.

— Къде е блок № 9?

— До апаратната.

— Къде е апаратната, черво такава?! — скръцна със зъби Иван.

— Ще ви покажа... всичко ще ви покажа... — Зелените мигли на кльощавия потрепнаха.

Тръгнаха по коридора и спряха до една бяла врата, на която имаше изображение на овча глава.

— Защо е тая овца? — попита Иван. — Овце ли гледате тука?

— Това е емблемата на РОСГЕНИНЖ.

— Отваряй!

Кльощавият пъкна пръста си в една дупка, вратата се плъзна настрана, зад нея светна. Кльощавият влезе, отиде до инкубатора и го отвори. В осветеното топло и тясно пространство лежаха свити като зародиши седем тела.

— Те ли са? — попита Иван.

— Да. Всичките седем обекта.

Иван ги погледна. Бяха различни на ръст и по форма. На вратовете на всички имаше жълти лентички с имена. А под кожата им ту тук, ту там се виждаше синкава мас. Наистина синя, почти лазурна — и сякаш светеше с някаква странна светлина.

— Фьодоре! — викна Иван.

Фьодор пристъпи напред, разпаса се и измъкна изпод кожуха си груб ленен чувал. Иван извади от валенката си нож с плексигласова дръжка, обърса го в шала си и го заби в гърба на Достоевски-2.

— Да ти помогна, Ваня? — попита Николай.

— Режи от другите — изсумтя Иван и почна да пори гърба на Достоевски-2.

Николай също извади ножа си и го заби в кръста на Толстой-4. Иван през това време внимателно отпори от гърба на Достоевски-2 дълго парче, пусна го в чувала и подвикна на другите:

— Кво зяпате? Режете, режете!

Николай изкара едно парче, вдигна го пред очите си. Маста освети покритото му с белези и пъпки лице.

— Глей ти! — ухили се той с изгнилите си зъби.

Малкия Коля се наведе към парчето и го помириса.

— На гъби ми мирише...

Николай също го помириса.

— Не. Не е на гъби. На мляко мирише.

— На мляко ли? — засмя се Малкия Коля. — Че ти кога си виждал мляко?

— Хайде на работа! — Иван пусна в чувала още едно парче.

Братята се наведоха над телата. Известно време рязаха мълчаливо.

— Свършихме май... — Иван пусна в чувала последното парче. — Ти ще го носиш, Фьодоре.

Високият широкоплещест Фьодор нарами чувала.

— Не е чак толкоз тежък.

— Качвайте се горе и ме чакайте — нареди Иван.

Братята излязоха.

Иван ги изпрати с поглед, после се обърна към кльощавия, който стоеше в ъгъла.

— Борис Глогер! Ела тук!

Кльощавият пристъпи към него. Иван извади от пазвата си окачен на връвчица диктофон, натисна копчето и попита:

— Каква е тая лазурна мас?

Глогер погледна тънките си пръсти.

— Лазурната мас е... вещество от LW-тип.

— На руски ми говори. Какво е това LW-тип?

— Свръхизолатор.

— Какво е това свръхизолатор?

— Вещество, чиято ентропия винаги е равна на нулата. Температурата му винаги е постоянна и е равна на температурата на тялото на донора.

— За какво се използва?

— Засега за нищо.

— За какво ви е тогава?

— Трудно е да ви обясня в плюс-позит...

— Не ми се бързикай, нямам време! Давай бързо, на руски и по въпроса!

— Рипс... Космос... Това вещество е било получено случайно при пробна реконструкция на скриптори... тоест лица, които записват фантазиите си на хартия.

— Писатели, така ли?

— Да... навремето са ги наричали така.

— И какво?

— И... това вещество... тоест, рипс... откриването на свръхизолаторите е довело до откриването на четвъртия закон на термодинамиката.

— И какъв е тоя четвърти закон?

— Във веществата от LW-тип ентропията е постоянна и не зависи от промените на температурата в околната среда. И формулата... аз всъщност не разбирам много от точни науки... така че не съм в плюс-директ...

— Какъв си?

— Биофилолог. Специалист по логостимулация.

— А къде са ви техничарите?

— Вие ги убихте.

— И не знаеш за какво ви е лазурна мас?

— Има проект. На МО. Не знам подробности... но, цзюй уо кхан лай... на Луната правят реактор, реактор за постоянна енергия. Правят го като пирамида... пирамида от свръхпроводници 5-о поколение и лазурна мас... на пластове... на пластове... и той ще реши плюс-директно проблема за вечната енергия.

— Реактор? И това е всичко?

— Как така „всичко“?

— Искаш да кажеш, че тая лазурна мас се използва само в тоя реактор?

— Засега — да.

— А други приложения? Военно например? Не може ли да стане на оръжие? На някакви бомби?

— Не знам... не е ставало дума за това... никой не е мислил да прави оръжие от нея.

— А някаква отрова? Нещо за масово поразяване?

— Не. Тя не е отровна. Просто атомната ѝ структура не е съвсем обикновена.

Иван се навъси и се почеса по слепоочието.

— Не гори ли поне?

— Не, не. Може да се реже, да се дели на молекули даже, но тези молекули винаги ще са изключени от процеса на енергийна обмяна.

— И за чий хуй си рискувах живота тогава? — попита Иван и изключи диктофона.

— Не... не разбрах. — Глогер попипа големите си розови устни.

— И аз не разбрах нищо! — Иван въздъхна тежко, смъкна рязаната пушка от гърба си, извади един патрон и я зареди. — Кажи

бе, скелет, ти би ли пратил брат си на смърт заради някаква си идиотска лазурна мас?

Глогер погледна окървавените тела в инкубатора.

— Не.

— И аз. — Иван стреля в челото му.

Мозъкът на Глогер се разпльока на монитора с инструкциите по проекта. Слепоочната му пластина тупна на мекия под.

Връщаха се по тъмно. Допотопният снегоход, правен още по времето на СССР, замаскиран отгоре с борчета, ги друсаше на североизток. Карпо караше. Мустафа беше стиснал между краката си сушен еленски бут, режеше от него дълги тънки парчета и ги раздаваше на останалите.

— Като се върнем, ще си поприказвам аз с Ванюта — изсумтя Иван. — Ние да не сме му подлоги на него!

— Може да не си разбрал нещо — каза Николай.

— Прочел съм повече книги от всички вас заедно. Той ни прати за ново оръжие, нали така?

— Да.

— А това какво е? — Иван ритна с валенката си чувала с лазурната мас.

— Ми ако точно това е оръжието? — попита Малкия Коля. — Глей как свети!

— Това е гориво за някакъв си реактор на Луната — мрачно отрони Иван.

— Ами некурвенското оръжие? — Фьодор зачовърка зъбите си. — Него къде го?

— На майка ти в путката. — Иван вдигна яката на кожуха си, отпусна се в ъгъла и заспа.

— Абе... — Сергей се почеса. — Трябваше курвенско да взимаме, като няма некурвенско. Видяхте ли им автоматите? „Циклоп“ се казват.

— Направо ме е страх да те слушам, братко Сергей — каза Николай и поклати глава. — Наистина ли си решил да се омърсиш? Да пипнеш курвенско? Да нарушиш завета?

— Не ща да се мърся, братко Николай. Обаче втора зима на еленско и кедрови орехи караме. Днеска целият НЗ се профукахме в тоя бункер. С какво ще ги стреляме тия елени, с хуя си ли? Преди май

месец селитра изобщо не можем да изровим. Пак ли да ядем червеи като ланшната пролет?

— Ох, не ми говори за червеи, братко — измуча Фьодор. — По-добре на див чесън да караме, отколкото да се тъпчем с червеи.

— Оооох! — прозина се Малкия Коля. — И аз не знам как жив останах. Слава на Земята, точно навреме ни насочиха: таман бяха седнали да ядат. Иначе щяха да ни попилеят с техните циклопи. Като се приберем, ще целувам краката на брат Ванюта.

— Не ни насочи Ванюта, брат Алекс ни насочи.

— Той ли?

— Че той я! Кой друг вижда през твърдото?

— Мъдрец е той, Земята сила да му даде.

— Колко минахме, Карпо?

— Спи, братко — басово се обади Карпо от кабината. — Бавим се — срещу вятъра сме сега! И сняг забръска.

— Е, това поне е хубаво — ще заличи следите...

Стигнаха планината чак на разсъмване. Бялото северно слънце се показва само за малко над наръбения бял хоризонт. Осветената от него планина се извисяваше могъщо над околните хълмове. Широката е основа беше обрасла с кедър и лиственици, кръглият е връх блестеше, затрупан с девствен сняг.

Когато спряха в скривалището, умореният, подпухнал от безсъние Карпо изключи двигателя и каза:

— Стигнахме, слава на Земята. Ставайте!

Спящите братя се размърдаха.

— Ох, Земьо майчице, прибрахме ли се вече?

— Ма и ти, Карпо, като в майчина люлка ни докара...

— Ех, братя, пък аз пак лятото сънувах. И значи сме излезли за мечи ягоди, вървим през гората, а брат Марко пее ли, пее...

— Закъснели сме за храна, мен слушайте...

Всички слязоха от снегохода. Фьодор взе чувала с лазурната мас, която светеше и на слънце през грубото платно също както и на тъмно. Необикновената неземна светлина накара братята да млъкнат.

— Да... — Иван се изсекна на снега. — Може пък и да не сме се хабили за нищо. Чудно нещо е това. Ама дали ще свърши работа?...

— Отхвърли си съмненията, братко Иване — каза Николай. — Тепърва ще има да те хвалят.

— Щом казваш! — изхъмка Иван и тръгна нагоре. Снегът скърцаше под краката му.

Братята тръгнаха подир него. Изкачването беше дълго. Беше валял сняг и на места пътеката съвсем я нямаше. Иван вървеше напред и проправяше пъртина. Когато стигнаха до входа на запуснатата мина, той свали ушанката си и избърса с нея зачервеното си потно лице.

— Уф... поемете си дъх.

От снега стърчаха ръждясали парчета метал — релси, части от вагонетки. Братята приклекнаха кой където намери да си отпочинат. Лицата им станаха сериозни; не се гледаха. Ниското слънце студено осветяваше грубите им лица. Седяха дълго. Накрая Иван въздъхна и тихо каза:

— Е, да влезем, братя.

Всички станаха и влязоха през полуизгнилите отворени врати на мината. Беше сумрачно; ръждивите, почти неразличими релси потъваха в тъмнината. Братята тръгнаха по тях и след около двеста крачки стигнаха до подемниците. Иван опипа с ръка в тъмното, намери факла от къса тояга с навит на върха парцал, секна огън с огнивото. Парцалът замъждя. Иван отвори вратата на подемника.

— Пръв влез, братко Фьодоре.

Фьодор застана на прага на кабината и погледна надолу. Нямаше платформа. Но имаше няколко вързани за стоманените ферми въжета. Фьодор хвърли чувала с лазурната мас и той падна на дъното. Виждаха го как смътно и синкаво мъждука и осветява широката странична галерия.

Фьодор се хвана за едно от въжетата и се спусна надолу. След него се спуснаха и останалите. Иван сложи резето на вратата на подемника и слезе последен. Седмината за секунда останаха неподвижни до въжетата, после свалиха шапките си, коленичиха и шест пъти целунаха твърдия под на галерията. Иван взе чувала, метна го на гръб и тръгна напред — към някакви мъждеещи в мрака светлинки.

Галерията беше широка, със следи от стоманени зъби по стените, с изтръгнати кабели и ръждиви отломки, нахвърляни където падне. Наближиха светлинките и скоро стигнаха дъното на галерията. Тук се чуваха гласове и се движеха човешки фигури.

— Слава на Земята! — чу се нечий глас.

— На Земята слава! — отговори Иван от името на всички.

Наобиколиха ги облечени в дрипи брадати хора и мълчаливо започнаха да ги целуват по три пъти.

— Добре ли мина всичко, брате Иване? — попита един червенобрад широкоплещест мъж.

— Слава на Земята, брате Марко, добре мина — отговори Иван и пусна чувала на земята. — Ей за това се мъчихме.

Всички погледнаха светещия чувал.

— Не уразумявам — какво ли ще да е това? — попита Марко.

— Лазурна мас.

— Позволи ни да я погледнем — помоли Марко.

— Не мога, брате Марко.

— Разбирам те, брате Иване. — Марко се почеса по брадата.

— Къде е брат Ванюта? — попита Иван.

— В Малата пещера.

— Похапнахте ли вече?

— Тъкмо свършихме, брате Иване. Оставили сме ви.

— Слава на Земята.

— На Земята слава. — Марко се дръпна настрана да направи път на Иван.

Иван влезе в тесния проход. Дошлите с него братя го последваха.

— Сам ще го занеса — спря ги той. — Вие идете да похапнете.

Братята с нежелание го оставиха сам.

Иван вървя по тесния проход, докато отдясно не се показва ивица жълта светлина. Той напипа с ръка откритата врата и почука.

— Влез, братко — чу се иззад вратата.

Иван влезе в малка тясна пещера. В ъглите е пушеха няколко фитила, натопени в кутии с грес. По средата на купчина дрипи лежеше със затворени очи Ванюта; до него имаше голям мангал, пълен с въглени. Малко по-встрани седяха Митко и Никола и шиеха еленски кожи.

— Здравей, братко Ванюта — каза Иван. — Здравей, брате Митко, здравей, брате Никола.

Митко и Никола станаха и поздравиха Иван с целувки. Ванюта все така лежеше със затворени очи. Митко и Никола не можеха да откъснат очи от светещия чувал.

Иван седна до Ванюта и три пъти го целуна по мръсните бузи. Ванюта отвори очи и каза:

— Жив си, братко.

— Всички сме живи, слава на Земята — тихо проговори Иван.

Ванюта погледна чувала и се усмихна.

— Не им помогна курвенския им бог, нали.

— Не им помогна.

— А на нас ни помогна Земята Черната.

— Помогна ни, братко Ванюта. Помогна ни да победим безчестниците. Помогна ни да се сподобием с това, което искахме.

— Говори ли с безчестниците?

— Говорих, братко Ванюта. — Иван свали диктофона от врата си и го сложи на гърдите на Ванюта.

— И какво разбра от този разговор?

— Нищо, братко Ванюта.

— Е, хубаво, брате Иване. Върви си сега.

Иван помълча, после каза:

— Братко Ванюта. Кажу ми, защо ни е тази лазурна мас?

— Това, брате Иване, не ни е дадено да знаем — нито на тебе, нито на мене. Потрай. Ще се разкрият тайни велики. Благодарност имаш за всичко от цялото ни братство. Върви си сега.

Иван излезе.

Ванюта развърза чувала, извади парче лазурна мас, вдигна го пред очите си и дълго го разглежда. Митко и Никола също го гледаха вцепенено.

— Слава на Земята топла. — Ванюта прибра парчето в чувала, стана и нареди: — Отваряйте.

Митко и Никола избутаха купчината дрипи настрана. Отдолу имаше стоманен люк. Те го вдигнаха и от дупката грейна ярка електрическа светлина. Видях се метална стълба.

Ванюта вдигна чувала с лявата си ръка и заслиза по стълбата, като се хващаше за пречките с дясната. Люкът над главата му веднага се затвори.

Долу беше по-светло и по-топло, отколкото горе. Галерията беше осветена от десетки електрически лампи, каменният под беше праметен, никъде не се виждаше нито боклук, нито остатъци от минно оборудване. Две електрически отоплителни системи със слабо

шумолене подаваха топъл въздух. От галерията се отделяха четири отклонения, също така добре осветени. В тях се виждаха и други коридори. Ту тук, ту там се мяркаха хора в кафяви роби, умислено тръгнаха по своя си работа.

Щом краката на Ванюта стъпиха на чистия под, към него се приближиха двама души с брадви на пояса.

— Слава на Земята — каза Ванюта.

— На Земята слава — отвърнаха стражите.

— Отивам при отец Зигон. — Ванюта хвана чувала по-удобно.

Единият от стражите тихо подсвирна. От близкия проход се показва човек в роба и се приближи.

— Отведи го при отец Зигон — нареди стражникът.

Човекът се обърна и тръгна, Ванюта тръгна след него. Водачът му се мушна в някакъв бързо стесняващ се проход и скоро трябваше да вървят странешком, отърквайки се в грапавите каменни стени. Накрая проходът ги изведе в голяма пещера и спряха пред една бяла врата с месингова дръжка. Във вратата имаше още една вратичка — съвсем мъничка. Водачът на Ванюта я отвори, долепи тънките си устни до нея и тихо каза:

— Брат Ванюта.

— Добре — чу се зад вратата слаб спокоен глас. — Пусни го.

Вратата се отвори и Ванюта влезе в тристаен апартамент, обзаведен с обикновени дървени мебели. Водачът му остана отвън. В антрето пред Ванюта стоеше слугата на отец Зигон Ашот.

— Ела, ела тук — чу се от хола.

Все така с чувала в ръка Ванюта влезе в хола — просторен, боядисан в бяло, със стелажи за книги по стените, с кристален полилей в стил модерн и възглавници от еленова кожа вместо столове. По средата на хола на жълтия чамов под бе насипан идеален конус внимателно пресята пръст. Отец Зигон стоеше на колене пред конуса и, притворил очи, шепнеше нещо. Ванюта веднага също коленичи и сведе глава.

— Стани — каза отец Зигон и пъргаво се изправи. Беше слаб, не много висок, с умно живо лице, заобиколено от акуратно подстригана брада. Кафявият косюм с жилетка му стоеше идеално, високата яка на бялата му риза бе стегната с черно копринено шалче с игла с голям планински кристал.

Още преди Ванюта да успее да се изправи, пъргавите ръце на отец Зигон издърпаха от неговите чувала с лазурната мас и след секунда отецът вече вадеше сините светещи късове, оглеждаше ги и ги трупаше на пода.

— Загаси — нареди той на слугата.

Холът потъна в полумрак — само изважданите едно по едно парчета го осветяваха в бледосинкаво. Отец Зигон ги извади всичките, хвърли чувала настрана и седна на една възглавница до купчината. Парчетата бяха дванайсет. Ванюта стоеше с ръце на корема. Отец Зигон дълго гледа лазурната мас, после въздъхна тежко, скри лице в шепа и попита:

— Кога плака за последен път?

Ванюта се замисли.

— Ами... през декември, отче Зигоне.

— И защо плака?

— Сънувах гората, отче Зигоне.

— Гората? И защо плака?

— Беше много красива.

— А кога за последен път се смя? Ама много.

— Когато погребвахме отец Марон.

— Е, тогава всички се смяхме. Погребенията са весело нещо. А просто ей така?

— Просто така... не съм се смял, отче Зигоне.

Отец Зигон кимна разбиращо и замълча задълго, все така скри лицето си в шепа. Мина час, че и повече. Краката на Ванюта отекоха и изтръпнаха, коленете вече не го държаха.

Изведнъж отец Зигон вдигна глава и каза:

— Ела.

Ванюта с мъка размърда крака и пристъпи към него. Отец Зигон го хвана за краката, дръпна го и Ванюта падна по гръб, като силно си удари главата в пода. Отец Зигон стана, загреба шепа пръст и с всичка сила я хвърли в очите му. Ванюта изстена и се хвана за очите.

— Имало двама души — тихо, но ясно заговори отец Зигон и, пъхнал ръце в джобовете си, закри из хола. — Само двама. Единият бил висок. И другият не бил нисък — всеки път трябвало да се навежда, като минавал през вратата. Първият се казвал Земльо, вторият — Сол. Съдбата на Земльо била тежка. Дори страшна. Родил

се в заможно интеллигентско семейство, завършил средно образование, влязъл в лесотехническият институт, като бил четвърти курс, се оженил. А в пети подучил Сол да пипа чужди книги. Не да ги чете, а именно да ги пипа. На всяка цена да влезе в чуждо жилище — и да пипа, да пипа, да пипа книгите. Казал му, че това церяло от белодробна туберкулоза. А Сол бил доверчив и впечатлителен човек и му повярвал. И пипал чуждите книги през целия си дълъг живот — до седемдесет и осмата си година. Пипал ги винаги с дясната ръка. И затова, когато преди екзекуцията му направили дактилоскопия, не могли да му вземат отпечатъци от дясната ръка — кожата му се била изтъркала от книгите. А с лявата проблеми нямало. И затова тъкмо нея отначало изсушили в нажежен пясък, а после я залели с карамелизирана захар. Ето я там. На библиотеката. Между Бабел и Борхес. Давал съм ти я да я ближеш, мръсно. Забрави ли? Не, свиньо, това не се забравя...

Той помълча, сякаш заслушан в слабите стонове на Иван, после кимна на Ашот, който стоеше до вратата.

— Махай го тоя плужек.

Ашот хвана Ванюта за яката и го повлече към вратата.

— Отче Зигоне... Диктофонът... — изстена Ванюта и посегна към гърдите си.

Диктофонът падна на пода. Ашот изблъска Ванюта от апартамента и хлопна вратата. Чу се как някой влачи Ванюта по каменния под на галерията.

Зигон взе диктофона и си го сложи в джоба.

— Да сервирам ли обяда, отче Зигоне? — попита Ашот.

— Какво имаме днес? — разсеяно попита Зигон.

— Овесен кисел с оливия и мачкани боровинки.

— Не... После... — Зигон се огледа, сякаш търсеше нещо. — Къде е куфарът?

— Кой? — предпазливо попита Ашот.

— Знаеш кой. — Зигон го изгледа навъсено.

Ашот излезе и се върна с малък охлузен куфар от свинска кожа. Зигон го отвори и наслага в него лазурната мас. В хола веднага притъмня. Зигон вдигна куфара, отиде в кабинета си и се заключи.

Кабинетът беше малък, но уютен: тапицирани със зелено сукно стени, мека мебел, махагоново писалище. Зигон отиде до писалището, пхна едно ключе в бронзовия часовник без стрелки на него, завъртя

Слушаха го със стаен дъх. Лицето на Зигон беше почервенияло от напрежение, на челото му изби пот и закапа на едри капки по охлузената кожа на куфара. Зигон пееше с невероятно въодушевление, сочният му бас изпълваше кърнящата зала. Мина час. После втори. Лицето на Зигон почна да пребледнява, потта, която капеше като дъжд, пресъхна, гласът му започна да отслабва, в него се появиха първите признаци на преграждане. Мина още един час. Лицето на Зигон посивя, под очите му се очертаха сини кръгове, устните му се обезцветиха и от устата му вече не излизаше дълбок бас, а глухо клокочещо грачене. Мина още един час, после още един и още един. Зигон стоеше на трибуната, лицето му беше като от сивозелен камък, очите му се бяха побелили и просветваха в полумрака. Устата му се отваряше сякаш самичка, независимо от тялото, и от нея се изтръгваха странни нечовешки звуци. И звучаха дълго, много дълго — мраморната минутна стрелка още три пъти описа кръг. Най-сетне от отворената уста на Зигон не излезе нито звук. Андреев с олюляване отиде до масата си, издърпа чекмеджето, извади златен пистолет с мраморна дръжка, внимателно се прицели и стреля.

Мраморният куршум улучи Зигон в устата. Той потрепна и без да затваря уста, рухна.

— Седнете, господа — каза Андреев, като отпусна пистолета, и всички с облекчение седнаха на мраморните си столове с възглавнички от зелено кадифе.

Андреев прибра пистолета в чекмеджето, отиде до трупа, който все още стискаше куфара, извади от джоба на убития диктофона, взе куфара и някак замаяно се запъти към изхода.

— Арсений, ами декларацията? — попита един от седящите.

— Две минутки, господа. И ще продължим — каза Андреев, без да се обръща, дръпна дръжката на масивната мраморна врата и излезе от залата в коридора. Тук беше светло от матовите плафони на тавана, лъскавият лакиран под беше застлан със зелена пътека. Андреев тръгна по нея, зави в първата чупка, спря пред една резбована дъбова врата и почука.

Отвори му плешив човек с черен костюм.

— Заповядайте, Арсений. Магистърът ви очаква.

Андреев влезе в чакалнята. Секретарят отвори вратата на кабинета и го въведе вътре. Зад едно огромно чисто бюро седеше

магистърът — възпълен широкоплещест мъж с бял костюм и гладко избръснат череп и бузи.

— Ваше съответствие — сведе глава Андреев.

— Колко? — попита магистърът.

— Още не сме я мерили, господин магистър — бързо отговори Андреев.

— Значи имаме повод да се приобщим към точните науки. — Магистърът тежко се надигна и докосна някаква инкрустация на дървената ламперия. В стената се отвори проход.

— Елате — каза магистърът и влезе.

Андреев го последва.

Проходът ги изведе в една лаборатория. Седемнайсетте души с червени престилки, които работеха върху Машината, не им обърнаха никакво внимание. Магистърът отиде до еталонните везни, сложи си гумени ръкавици, свали стъкления похлупак и отвори кутията с платинени грамове и килограми. После нареди на Андреев:

— Дайте.

Андреев отвори куфара. Магистърът почна да вади парчетата лазурна мас и да ги реди на платиненото блюдо на везните. Когато и дванайсетте къса се подредиха в нещо като син брикет, магистърът взе една десеткилограмова платинена тежест и я постави на другото блюдо. Везната не помръдна. Той добави още килограм. Блюдата оживяха и леко се люшнаха. Магистърът взе шепа дребни грамчета и започна да ги поставя на второто блюдо, докато везните не замряха в равновесие.

— Единайсет хиляди двеста петдесет и осем платинови грама — каза магистърът и високо извика: — Борух!

Един от работниците остави инструментите си и дойде при магистъра.

— Дай формата — нареди му магистърът.

Работникът тръгна нанякъде.

— Има и диктофон със запис, ваше съответствие. — Андреев подаде диктофона на магистъра.

— Те на руски ли говорят? — попита магистърът.

— На новоруски говорят, безчестниците му с безчестници. Но всичко се разбира.

— И важно ли е?

— Много, ваше съответствие.

Магистърът взе диктофона, погледна го, отиде до някаква преса, сложи го под нея и натисна едно червено копче. Пресата се спусна, диктофонът изпраща. Когато пресата се вдигна, магистърът вдигна сплескания на плочка диктофон, отиде до раздробителя, пусна пластината в него, включи двигателя и нагласи регулатора на минимално. Раздробителят заработи с оглушителен шум и скоро от него се изсипа купчинка сребристосиви стърготини.

— Е, не са малки колкото трябва. Но почти — разсеяно каза магистърът и се огледа. — Момент... къде ни е захарницата?

— До борверка, господин магистър — отговори един от работниците.

Магистърът отиде до захарницата, натисна лоста, насипа захар в шепата си, върна се при купчинката стърготини, изсипа захарта върху тях и разбърка всичко с показалец.

— А да ви се намира най-обикновена лъжица в славната ни лаборатория?

Друг работник му подаде стъклена лъжица.

Магистърът я избърса в пеша на бялото си сако и я даде на Андреев.

— Яж.

Андреев гребна от купчинката и почна да дъвче и да гълта.

Дойде работникът с формата — плоска кутия от злато. Магистърът сложи късовете лазурна мас в нея, постави я на подложката на захарницата и пак дръпна лоста. Нагревателят забръмча, замириса на бонбони, гъста струя карамелизирана захар потече в кутията.

— Всички са сигурни, че човекът е алфата и омегата на битието! — засмя се магистърът и хвърли поглед към Андреев.

Андреев все така загребваше с лъжицата и дъвчеше и гълташе.

Течната захар запълни кутията. Лазурната мас просветваше през топлатата е жълтокафявост.

Магистърът изчака захарта да изстине, после сложи кутията в едно черно куфарче и излезе от основния вход на лабораторията. Широк коридор водеше към асансьора. Магистърът мина по него, отвори асансьора с ключа си, влезе, натисна единственото копче. Асансьорът заслиза и скоро спря. Вратата се отвори. Магистърът

излезе и се озова в тясно помещение с неправилна форма, застлано с мръсни плочки и отрупано със стелажи с безброй малки банки и буркани. В тях се пазеше руската земя. Всички банки и буркани бяха с подробни етикети и бяха подредени по азбучен ред. Стелажите бяха покрити с дебел слой прах.

Магистърът тръгна между тях по един криволичещ проход, едва осветен тук-там от голи крушки, и след дълго обикаляне се озова в нещо като мъничка стая. В нея имаше походно легло с прокъсани одеяла и кирлива възглавница, мръсно шкафче, котлонче с тъмозелен чайник на него и маса, застлана със стара мушама на цветенца. На един метален стол до масата седеше дребен човек с дълга бяла брада и с очила със счупена дръжка и пиеше силен чай от едно алуминиево канче. На парче кафява амбалажна хартия на масата бяха сложени четири бучки захар, парче телешки салам и начената франзела.

— Здравей, Савелий — каза магистърът.

— Добре дошъл — кимна Савелий и шумно сръбна от канчето.

Магистърът стоеше с куфарчето в ръка и го гледаше.

— Е, донесе ли я? — попита Савелий.

— Да.

— Колко?

— Единайсет хиляди двеста петдесет и осем платинови грама.

— Ти да беше преброил и милиграмите — подсмихна се Савелий. — Колко са парчетата?

— Дванайсет.

— Нормално. — Савелий допи чая и загъна хляба, салама и захарта в хартията. — Щото твоите юнаци казаха — седем. Седем! Смешна работа!...

Той прибра храната в чекмеджето на масата, избърса запотените стъкла на очилата си и погледна магистъра.

— Сядай, драги. Какво стърчиш като...

Магистърът се огледа къде да седне. Савелий му показва походното легло. Магистърът седна и то изскърца под него. Той сложи куфарчето на коленете си и въздъхна тежко.

— Защо мучиш като стелна крава, драги? Да не се е случило нещо?

— Не, всичко е наред.

— Сериозно? При вас — и всичко да е наред? При толкова паяци в едно шише не може всичко да е наред.

— Савелий, искам да се посъветвам с теб.

— На твоите услуги.

— Разбираш ли... — Магистърът въздъхна. — Не знам откъде да почна. Всичко е така усукано...

— Почни от началото.

— Ти виждал ли си карамелизираната ръка на Сол? На осмо равнище.

— Не само съм я виждал, драги. Поне двеста и петдесет пъти съм я близал, когато бях приемчик. Всяка сутрин след общата молитва. Помолим се на Топлата Земя, после я обличем — и на работа. Хубаво време беше.

— Разбираш ли, през последните осем дни с мен става нещо странно. Ето ръцете ми — виж. — Магистърът показва широките си бели длани с меки пръсти. — И значи всеки път, като ги гледам, ето тук, в китките, виждам детски ръчички. Но златни. Искам да кажа, че във всяка от китките си виждам малка златна детска ръчичка.

— Златна? — попита Савелий.

— То е като живо злато. Не е метал. Подвижни са като нормални детски ръчички, но са златни, с един такъв червеникав оттенък. И тези ръчички си имат свой език. Не е като езика на глухонемите с комбинации от пръсти, а се основава на въртенето на ръчичките. Въртят се около китките си — наляво и надясно, надясно и наляво. Пълни обороти, непълни, половинки, четвъртинки — това им е езикът. Не е сложен. Веднага го проумях.

— Веднага?

— Да, да. Два оборота по часовниковата стрелка е буквата А, два срещу часовниковата стрелка — Е, половин оборот по часовника — О, половин обратно — М, и така нататък. Прост, съвсем прост език.

— И какво ти предават тези златни ръчички?

— Най-различни неща. Понякога са кратки съобщения, друг път — дълги, много дълги текстове.

— И какви са тези съобщения?

— Ами например: „Знай за второто пробуждане на Марк.“ Или: „Половината топки карат да опитаме месен картеч.“

— А дългите текстове?

— Точно това е най-необикновеното. И не знам какво значи.

— Що за текстове са все пак?

Магистърът извади от вътрешния джоб на сакото си няколко листа и ги разгъна.

— От вчера почнах да записвам. Това е най-краткият. Ето, чуй...

— Дай аз да си го прочета. — Савелий взе листовете, сложи ги на масата и почна да чете.

В един и половина през нощта академиците Ландау и Сахаров вече бяха в Кремъл. Изследваха буцата лед с рентген и видяха, че вътре има чудовище с куфарче на коленете. Взеха проби от леда, но не откриха нито отрова, нито радиация. Реши се буцата да бъде внесена в топло помещение, където да се изчака пълното ѝ разтапяне, та да могат да огледат замразеното чудовище. Сталин предложи това да се съвмести с вечеря. Внесоха ледения конус в Грановитата палата и го сложиха в огромна бакърена тава, донесена от Монетния двор. Около него застанаха четирима бойци с автомати. До тях на два стола седнаха двамата професори — микробиологът и физикът релятивист.

Освен Молотов, Ворошилов, Берия, Микоян, Ландау и Сахаров Сталин покани на вечерята Булганин, Каганович, Маленков, княз Василий, производителя на захар Гуринович, писателите Толстой и Павленко, композитора Шостакович, художника Герасимов и кинорежисьора Айзенщайн. Берия запозна гостите със същността на нещата.

Когато всички седнаха на дългата, изискано сервирана маса, Сталин стана с чаша шампанско в ръка. Беше облечен с тъмен бутилковозелен костюм, идеално подчертаващ стройната му фигура; косата му бе гладко вчесана и намазана с брилянтин; снежнобялата му яка бе прихваната с широка диамантена лента с прочутия трийсеткаратов изумруд, подарен на вожда от шаха на Иран; породистото му изваяно лице бе озарено от бодро внимание към случая.

— Другари — почна Сталин, — събрали сме се тук по повод на едно уникално, феноменално явление. Светът не ни поднася често такива подаръци. На два пъти вече руснаците от третото хилядолетие се опитват да се свържат с нас. И на два пъти им попречиха. През 1908 година им попречи бездарното царско правителство, през 1937-а — престъпният враг на народа Ежов. Днес обаче, изглежда, хората от

бъдещето за пръв път успяха да установят контакт, като изпратиха на нас, съветските граждани, посланието си в този леден конус в деня на откриването на Общоруския Дом на Свободната любов, което е символично само по себе си. Ние строихме този великолепен дворец на любовта, освободена от вековните предразсъдъци, почти шест години. Денят на отварянето на неговите златни двери стана всеобщ празник, триумф на свободата и на новия съветски морал. И именно в този славен ден ние получаваме третото послание от бъдещето. Аз не знам какво ни изпращат нашите праправнуци, но вътрешният ми глас, в който се вслушвам през целия си съзнателен живот, ми подсказва, че това послание е свързано с нашата трудна и с нищо несравнима работа за освобождаването на човека, с онзи велик път, по който е поел нашият велик народ. Затова предлагам да прием за Русия. За Русия от миналото, за днешна Русия и за Русия на бъдещето.

Всички станаха. Сталин протегна чашата си и започна да се чука с най-близките. Под сводовете на Грановитата палата се разля кристален звън. Всички пресушиха чашите си и седнаха.

Масата беше прекрасна: на синьо-бялата домашно тъкана покривка в руски стил беше подредена златната и сребърната посуда на Александър I; обилните руски мезета и богатата храна раздразваха апетита с многообразието си; имаше пушени змиорки и желирана есетра, пастет от еленско и фаршировани лещарки, обикновено кисело зеле и телешки езици с мозък, мариновани гъбки и желирани прасенца с хрян; в центъра на масата се извисяваше златна мечка, която държеше на рамо кобилица с две сребърни ведра — едното беше пълно с черен, масленоблестящ хайвер от моруна, а другото с по-дребен, сивкав — от чига.

Момци с алени рубашки внесоха дървена дъска с горещи филиповски краваи и започнаха да обслужват гостите — слагаха на всекиго от който хайвер си хареса, като мажеха краваите с вологодско масло.

— Без едно можем, с едно не можем! — високо каза Каганович и стана с чаша водка в ръка.

Хитрото му лице, наполовина скрито от права посивяла брада, беше подвижно и плоско като на монголец; малките му очички хвърляха весели искри; в светлосивия си костюм с жилетка, със синьо-

зелената си вратовръзка и белия карамфил в петлицата Каганович приличаше на шафер на еснафска сватба.

— Аз, като най-лекомислен сред всички тук присъстващи, а следователно съвсем заслужено най-малко натоварен, както казва поетът, „с чугунената власт държавна“, и като имам предвид нарастването на тоталното ви внимание след всяка гаврътвана тук чаша, внимание към процеса на разтапяне на този зловещ айсберг, бих искал все пак да ви напомня за днешния ден, за неговите непреходни ценности, за главното днешно събитие. Днес, след церемонията по откриването на Дома на Свободната любов, аз веднага го посетих. Скъпи другари! Отдавна не бях ебал с такава самозабрава! На три пъти се изпразних и три пъти плаках, понеже разбрах какво велико дело сме извършили начело с другаря Сталин. Но сега ви предлагам да пием не за нас и за другаря Сталин. А за онези безименни жени, мъже и деца, които покорно и с удоволствие разкрачват прелестните си нозе в общоруския храм на Свободната любов! За тези жени, мъже и деца, другари!

Всички пиха.

— Голям глупак — прошепна пълният флегматичен Шостакович на ухото на кльощавия, вечно болезнено-жлъчен Герасимов.

— И на името на такъв простак да нарекат метрото ни! — измърмори седящият до тях напет албинос Айзенщайн.

— Креатура на Илич впрочем. — Герасимов посегна към близкото прасенце. — Казват, че изцерил Ленин от хемороиди — направо ги изсмукал. На нашата възраст такива неща не се забравят.

— Илич знаеше как да се отблагодари. Не беше като тоя днешния... — Шостакович си бодна гъбка.

— Другарю Толстой, защо не хапвате? — попита Сталин и лапна солидна порция хайвер от чига. — Учените ни предупредиха, че ще се наложи да чакаме дълго.

Толстой — с изпито лице, тих, както винаги скромно облечен — вдигна лорнета си към разтапящата се буца и поклати глава.

— Нищо не мога да хапна, другарю Сталин. Някак... някак ми е страшно до това... нещо.

— Не се бойте. Щом с нас е другарят Берия, страшно няма. Опитайте нашата северна белорибица. От *frutti di mare* сигурно вече ви е дошло до гуша.

— Не, не вярвам, че този лед е от бъдещето! — високо възкликна дебелият Гуринович. — Каквото щете ме правете, господа, ако искате, за ташаците ме окачете на тавана, pardon, няма да повярвам!

— Като ви окачим, ще повярвате — отбеляза Берия, заел се с желираната риба с равнодушието на хирург.

— Не, вас чисто и просто ви разиграва някакъв отвъдокеански мръсник! — Бузите на Гуринович се люшкаха. — Тамошните плутократи половин век вече как посягат към нашите пазари, а за това всички средства са позволени!

— Добре де, а какво общо има ледът? — попита Маленков.

— Общото е там, драги, че тамошните чифути са по-умни от нашите! Вижте сега — Гуринович махна с вилицата си към ледения конус, — този гад там държи в скута си куфарче. А какво има в куфарчето? Полици и разни други документи! Това е царският дълг, господа! С процентите към тази две хиляди и не знам коя си година, с печатите му и подписите му знаете ли какво ще стане? Ами че те дават мило и драго да продължим договора по плана „Маршал“! И тия документи са като асо пика от бъдещето и като примка на врата ни в настоящето — примката на Чичо Сам! Не разбирате ли?! Нищо, ще разберете! Когато пуделчетата ви захрускат кубински захарчета вместо моите — всичко ще разберете! Всички ще заподскачаме тогава — ама „янки дудъл“ ще ни свирят! И не рубли — долари ще тикаме в сутиените на курвите! — И ядосано удари с юмрук по масата.

— Другарят Гуринович малко поизбързва — усмихна се Молотов. — Съдържанието на това куфарче наистина е интересна, но безперспективна тема за дискусии.

— Че защо? — нацупи се Гуринович.

— Защото ще го отворим след пет часа. — Берия избърса пълните си чувствени устни с дантелена салфетка. — Така че не си струва да се торможим преждевременно.

— И все пак имам големи съмнения, другари — обади се Шостакович и погледна Сталин. — Кой може да ни гарантира, че тази пратка наистина е от бъдещето? А не от ЦРУ?

— Мен ли питате? — позасмя се Сталин. — Тук имаме двама академици.

— Трима! — засмя се и Герасимов, вдигна водката си и се чукна с носа си.

— Живописиста не е точна наука, другарю Герасимов — парира Сталин. — Което значи, че днес не сте академик. Другарю Ландау, разсейте съмненията.

— Господа! — Къдравият кръглолик Ландау стана и бързо-бързо досдъвка мезето си. — Този конус ни е изпратен от 2068 година. И това е научно доказан факт.

— И как точно е доказан, ако позволите да попитам? — каза княз Василий, докато слагаше цигара в седефеното си цигаре.

— Само без формули, ако обичате! — обади се и Гуринович.

— Корпусът на транспортируемата част на машината на времето на сибирските зороастрийци е изсечен от гранит. При транспортирането през мекото време той става на прах. Частици от този гранитен прах са открити върху повърхността на леда. Проверихме възрастта им чрез метода на изотопите. Оказа се, че този гранит няма възраст. Което просто не може да бъде. Гранитът съществува от стотици милиони години.

Над масата увисна пауза.

— Но гранитът, от който са исчили конуса тези *les misérables* зороастрийци, все пак трябва да има възраст, нали? — попита княз Василий.

— Да, в бъдещето несъмнено е имал. — Ландау се усмихна като щастливо дете. — Но при преминаването през мекото време лептоните на антиатомите анихилират свободните електрони в молекулите на гранита, при което се образуват антинеутрони, които точно за 896 секунди успяват да се разпаднат на антипротони и позитрони. Позитроните временно деформират полетата на изходните електрони, като завъртат спина им на 180 градуса и съответно изотопите в късовете споменат гранит престават да се разпадат. А антипротоните са в процес на обратна бета-конверсия и поглъщат енергия, при което замразяват въздушните пари. Всичко е съвсем просто.

— Нищо не разбирам — сърдито измуча Гуринович, отчупи края на един кравай, топна го във водката си, после в хрян и го лапна.

— А кога успяхте да проверите праха за изотопи? — попита княз Василий. — Сега ли? Тази вечер?

— Другарят Ландау извърши проверката още през 37-а година — поясни Молотов. — Когато земеебците ни пратиха втория конус.

— За което врагът на народа Ежов го прати за две години в лагерите — добави Микоян и апетитно захруска една лещарка, пълнена с гъши пастет.

— Другарят Сахаров обаче има друга обосновка — намеси се Берия.

— Интересно. — Сталин се обърна към Сахаров, който пиеше квас от сребърен кърчаг.

Широкоплещестият снажен Сахаров стана и с привично движение на голямата си смугла ръка приглади подкастрената си рижа еспаньолка.

— По този въпрос ние с Лев Давидович имаме някои принципни разногласия. Ще се постарая да обясня нещата по-просто. В съвременната релативистка физика има три концепции за мекото време: на Ландау, на Хайзенберг — и двете след феномен-37 и днешните събития вече не издържат никаква критика, и третата, моята. Концепцията на Ландау се основава на твърдението, че мекото време е подвижна лакуна в строго структурирания времеви поток. По-просто казано, че прилича на подводно течение в река: докато човек плува на повърхността, той се движи заедно с реката, но щом се гмурне, започва да се носи срещу течението. Достъпно ли обяснявам, другари?

— Достатъчно достъпно — кимна Сталин. — И с какво в теорията на другаря Ландау не сте съгласен?

— Не съм съгласен по принцип с концепцията за времето като линеен поток. Времето не е река.

— Ми какво е? Блато ли? — попита Каганович.

— Според мен времето прилича на огромна безкрайна зелка, чиито листа са годините, часовете и микросекундите, в които живеем. Всяко събитие в нашия свят е прикрепено към конкретен лист от тази зелка и го обитава, да речем, като листна въшка. А мекото време е червеят, който може свободно да си проправя дупки в зелката и да се мести из нея.

— И да пренася листните въшки на мазния си гръб? — попита Сталин.

— Точно така, другарю Сталин! — засмя се Сахаров и показа ледения конус. — И ето я една от тези въшки, bitte, meine Herrschaften!

Всички се разсмяха.

Една размръзнала се буца лед падна от конуса в тавата и тя дълбоко изкънтя.

Всички млъкнаха.

— Сърди се, че го нарекохме въшка — каза Сталин и всички пак се разсмяха.

Сталин вдигна чашата си и понечи да стане, но седналият до него Берия го хвана за ръката и промълви:

— Нека аз да кажа, Йосифе.

— Отстъпвам пред силата на тайната полиция — усмихна се Сталин.

Берия стана. Държеше чаша херес — любимата си напитка.

— Приятели. Бих искал да кажа няколко топли думи за нашите изключителни съветски учени, двама от които присъстват тук. Благодарение на нашата наука Съветската страна от изостанала аграрна империя се превърна в индустриален гигант. Благодарение на нашата наука нашият народ вече има ядрен щит, способен да възпре всеки враг. И накрая, нашите учени почти стигнаха до отговора на загадката за феномена на времето. Представяте ли си какво ни чака нас, всички нас, когато съветските хора се научат да управляват времето? Лично аз съм хладнокръвен човек и не съм подвластен на емоциите. И въпреки това, другари, направо ми секва дъхът, когато мисля за тези неща. Да прием за нашите учени!

Всички станаха и пиха.

— Ясно. Значи в спора между другарите Ландау и Сахаров трябва да се роди истината? Така ли, другарю Сахаров? — Сталин седна, взе си парче белорибица, взе си и хрян с една златна лъжичка.

— Ganz Genau, Genosse Stalin! — Сахаров захрупа една кисела краставичка.

— Okay, Genosse Sacharoff. — Сталин намаза белорибицата с хрян, отреза си парченце и го лапна. — От една страна — истината ще излезе наяве. От друга — един от вас ще бъде принуден да констатира: Ich habe meine Sache auf Nichts gestellt.

— В науката без това не може, другарю Сталин! — живо закима Ландау. — Всяко фундаментално откритие се предшества от много грешки. За щастие в съветската физика има кой да ги поправи.

— И слава Богу, другарю Ландау. За жалост на нас, съветските политици, ни остава единствено да завиждаме на вас, съветските

физици.

— Не ви разбирам, другарю Сталин — усмихна се кръглоликият Ландау. — На какво има да ни завиждате?

— На методите за поправяне на грешките, другарю Ландау. Хайде да предположим, че другарят Сталин е сгрешил при решаването на националния или селския въпрос. И как да поправим другаря Сталин?

Всички го гледаха мълчаливо.

Сталин огледа гостите си с живите си очи, които сега блестяха по-ярко от обикновено.

— Е? Защо мълчите?

— Ами... — Толстой се размърда нерешително. — Сигурно трябва да ви посъветваме... да ви покритикуваме.

— Да ме критикувате? — Сталин вдигна красивите си вежди и бързо наведе глава, готов да се разсмее със знаменития си Сталинов смях.

Този смях беше особен и не приличаше на никой друг. По раменете на Сталин премина тръпка, красивата му глава се разтърси, Сталин рязко я отметна, облегна се на стола, със съскане пое въздух през зъби и бързо се наведе напред, като издаде невероятен звук, напомнящ рев на тюлен; после пак се дръпна назад, пое въздух и зарева; люшканията му станаха по-бързи, ревовете му се скъсяваха и ставаха все по-отривисти, превръщаха се в нещо като грухтене; после тялото му се заблъска между масата и облегалката на стола и грухтенето премина в непоносимо, пукащо тъпанчетата квичене, Сталин сякаш застина в гърч, цялото му тяло трептеше ситно-ситно, главата му постепенно се вдигна и се отметна назад, изцъклените очи на пребледнялото му като платно лице се втренчиха в ниския таван и от широко отворената уста на вожда се изтръгна нечовешки вик:

— Ясаууух пашооооо!!!

Всички облекчено се засмяха.

Сталин извади от джоба си алена копринена кърпичка, избърса лицето си и гръмко се изсекна.

— Не, другарю Толстой — продължи Сталин, след като се успокои. — Да ви критикуват за грешките могат вас, на пленум на Съюза на писателите. При нас, политиците, нещата са по-различни. И ако другарят Сталин сгреши, няма защо да го критикуват. А трябва да

го обявят за враг на народа, да го нашибат с волски камшик на Лобното място и да го окачат на Кремълската стена, та московските гълъби да изкълват презряното му тяло.

В залата настъпи мъртва тишина.

— Защо ни плашите, другарю Сталин? — успя да проговори Айзенщайн.

— Ами то така и инфаркт може да получи човек! — Гуринович пак разтнесе бузите си.

— Другари, имам много актуален тост по повод грешките — почна Микоян и понечи да стане, но Сталин вдигна ръка.

— Момент, драги Анастасе. Само момент.

Микоян разбиращо кимна и седна.

Сталин взе звънчето, което бе сложено на масата пред него, и позвъни. Веднага се появиха четирима младши офицери от ДС: тримата бутаха количка със споменатата вече мраморна колона, четвъртият носеше златната кутия със спринцовката. Изправиха колоната до Сталин, сложиха кутията на нея и излязоха с количката.

Сталин взе кутията, извади златната спринцовка и ампулата и както винаги изящно се инжектира под езика. Гостите бяха свели очи.

— Започвай, Анастасе. — Сталин остави кутията със спринцовката на колоната.

Микоян стана. Държеше чаша червено вино.

— Другари, макар в жилите ми да тече източна кръв, аз никога не съм могъл да вдигам тостове. Оттук и изводът — не съм никакъв източен човек, а типичен неоромантичен московчанин и освен това първи заместник-председател на Министерския съвет по съвместителство.

Всички се засмяха.

— Та така, като на московчанин с източна кръв, отдавна ми прави впечатление един любопитен факт. — Микоян изгледа насядалите на масата с лукава усмивка. — Всеки път, когато другарят Сталин говори за...

Внезапно от ледения конус се отчупи голямо парче лед и с тежък звън падна в тавата. Кънтенето отекна в цялата зала.

Всички мълчаха. Микоян стоеше с чашата в ръка.

— Като погребална камбана, прости ме, Господи... — прекръсти се Герасимов.

— Другарю Берия! — обади се микробиологът.

Берия стана, отиде до конуса и го огледа. На мястото на падналото парче се виждаше част от крака на замразения.

— Какво става, Лаврентий? — попита Сталин.

— Показа се коляното на тази твар. — Берия се наведе над конуса.

— По-добре не го пипайте, другарю Берия — предупреди микробиологът.

— Струва ли си да погледнем? — попита Сталин и се протегна с наслада.

— Засега няма нищо интересно. — Берия се изправи и обърна умното си лице към микробиолога. — Колко още трябва да чакаме?

— Ледът вече се топи, другарю Берия. До два часа ще опада.

— До два часа? — попита Сталин.

— Да, до два часа, другарю Сталин. — Микробиологът намести очилата си.

— Е, тогава... — Сталин разтри бързо порозовяващите си бузи. — Тогава давайте основното ястие, момци.

Слугите в алени рубашки, които стояха неподвижно до стените, забързаха към вратата.

— Може ли да погледна, другарю Сталин? — Толстой стана.

— Всички ще погледнем, другарю Толстой. Когато има какво да видим. Седнете, ако обичате. Анастасе, прощавай, че пак те прекъснаха. Слушаме те, топ амі.

— Ами аз такава... изчерпа ми се вдъхновението! — засмя се Микоян.

— Разбираме те, драги. Много неприятно е да те прекъсват. — Сталин поклати глава. — Покойният ми баща на никого не прощаваше такива неща. Ти кажи просто — за какво да пием.

— За правдата. За правдата и истината.

— Прекрасен тост! — внезапно високо възкликна Сталин, скочи и отиде до Микоян. — За правдата! Великолепно, Анастасе! Наистина великолепно! За правдата! Прекрасно!

И три пъти разцелува гладките жълти бузи на Микоян и щракна с пръсти.

— Шампанско! Непременно шампанско! За правдата! Да пием за правдата и истината! Господи! — Сталин притисна пламтящите си

бузи с ръце. — Много години, дори десетилетия мъчително чаках някой от вас поне веднъж да вдигне тази проста като плач на дете наздравица. Поне някой, поне веднъж! Един-единствен път!

Той млъкна и бързо zakрачи покрай масата. Всички го гледаха. Слугите, които вече бяха до сребърните кофички с шампанско, замряха. Чуваше се само шумоленето на меките подметки на вожда по каменния под и как капе размръзващата се вода в тавата.

— Истината... истината... нищо освен истината... — замислено каза Сталин. — Колко хора са седели на тази маса. И то не какви да е хора. Съветският елит. Каймакът на обществото. И нито един от тях, ама нито веднъж не се сети да вдигне тост за истината.

— По-добре късно, отколкото никога, Йосифе — усмихна се Микоян.

— Мълчи! — почти викна Сталин, спря и огледа насядалите така, сякаш ги виждаше за пръв път.

Погледът му се спря на Толстой.

— Така че какво се получава всъщност, господо? — попита Сталин, втренчен в очите му.

Толстой бавно стана. Попрегърбената му слаба фигура в старомоден двуреден костюм с метален оттенък и златни копчета с двуглави орли надвисна над блестящото злато и сияещия кристал на масата. Избледнелите му изпъкнали очи гледаха неразбиращо Сталин от тясното му брашненобяло лице.

— Вие сте художник на словото, нали? — попита Сталин.

— Аз... съм член на Съюза на писателите, другарю Сталин — глухо отговори Толстой.

Сталин внимателно се вгледа в очите му, отстъпи една крачка, замахна и го удари с юмрук в лицето. Толстой се свлече върху масата, оплешивялата му глава изкъртя в златната мечка и я преобърна. Остатъците от хайвера изхвърчаха от сребърните ведра и опръскаха костюмите на Каганович, Маленков и Булганин. Сталин грабна една златна купа с еленски пастет, нахлупи я на главата на мъчещия се да се изправи Толстой, после хвана кокалестата ръка на писателя и го дръпна.

— Стани!

Сред пукане на счупени стъкла Толстой успя да се изправи и се олюля. Златната купа все така беше на главата му, пастетът се стичаше

по гърдите и раменете му, от сцепените му устни течеше кръв.

— За жалост съветската литература изглежда точно така. — Сталин посочи Толстой с пръст, после отиде до мястото си и седна. — Вървете се оправете, другарю Толстой, и пак заповядайте при нас.

Толстой направи една-две крачки, олюля се, после излезе.

Каганович, Маленков и Булганин бършеха със салфетки хайвера от костюмите си.

— Отдавна спрях да чета литературните списания — подсмихна се Булганин. — Отваряш например „Новый мир“, четеш първата страница, четеш втората, четеш третата... и на двайсетата разбираш, че това изобщо не е никакъв нов свят. Ами си е старият, много, много стар свят.

— Абсолютно си прав, Николай — кимна Сталин и после се вгледа в Маленков. — А на тебе, mon petit chat, ако ще *продължаваш*, някой ден ето тук, в тази зала, пред всички, с ей този нож ще ти отрежа яйцата, ще ги посоля, ще им сложа пипер и ще те накарам да ги изядеш. И дори само ако ми се намръщиш, *salaud*, ще заповядам да те опекаят като Бухарин. Обаче на бавен огън. А после ще свикам апаратчиците ти, ще ги сложа да седнат ей на тази маса и ще ги накарам тия копелета да изядат шефа си със сос бешамел. А после Манизер ще ти излее паметник. От лайната на благодарно храносмелелите те твои сътрудници. Ясно ли е?

— Тъй вярно. — Маленков сведе тесните си бурятски очи.

Молотов нетърпеливо въздъхна.

— Какво има? — навъсено го изгледа Сталин.

— Обиждаш ни, Йосифе.

— С какво, Вячеславе?

— Защо непрекъснато повтаряш — аз, та аз. Аз ще заповядам, аз ще отрежа. Повечето от тук присъстващите другари с удоволствие биха отрязали на Маленков всичко, което може, че и което не може. Аз например лично — Молотов погледна преbledнялото широко лице на Маленков, — лично бих го опекал. На много бавен огън.

— Да се махам ли? — Маленков стана.

— Sit down! — заповяда Сталин и Маленков седна.

Сталин сведе глава и каза:

— Многоуважаеми другари членове на Политбюро. Поднасям ви искрените си извинения. А на тебе, другарю Молотов — лично. И от

сърце. От цялото си сърце...

Той помълча, все така свел глава, после изведнъж я вдигна и силно плесна с ръце.

— Покривката!

И веднага осем слуги пристъпиха към масата, хванаха покривката, вдигнаха я с все посудата и мезетата, прехвърлиха я над главите на гостите и бързо я изнесоха. Махагоновата маса остана гола.

Скоро обаче се появи друга покривка — червено-бяла, със съветска символика — и пъргавите ръце на слугите подредиха нови чинии — от дульовски порцелан, рисуван от Малевич. Насред масата бе поставен огромен стоманен поднос с цяла опечена свиня; главата е беше украсена по особен начин: пред очите имаше огромно пенсне, зурлата беше скъсена, очичките бяха хитро присвити, жълтите зъби злобно стърчаха от презрително разкривените устни.

Всички веднага познаха в свинята юдата Троцки.

— Време е и него така да го видим опечен! — възкликна Булганин.

— Не всички врагове са добри мъртви — отбеляза Сталин и опита поднесеното му вино. — Препоръчвам на всички „Киндзмараули“ 45-а година.

Слугите забиха в гърба на свинята десетина чифта ножове и вилици и се дръпнаха до стената.

— Заповядайте, другари — покани Сталин присъстващите. — На самообслужване. Кой каквото си хареса. Печеното свинско с картофи — това е то истинската съветска храна.

Всички наставаха и започнаха да си режат парчета.

Влезе Толстой. Тясното му бледо лице беше спокойно; долната му устна беше подпухнала; по сакото му имаше следи от пастет и кръв.

— Сядайте, другарю Толстой — кимна му Сталин.

Толстой отиде до мястото си и седна.

Молотов плъсна в чинията на вожда голямо парче месо.

— Вземи го ти, Вячеславе. — Сталин побутна чинията си към него. — От Троцки ям само ушите.

Членовете на Политбюро се засуетиха и в чинията на вожда се озоваха две тъмнокафяви свински уши.

— Обаче така и не пихме за истината — напомни Ворошилов и вдигна чашата си с „Киндзмараули“.

— Да-да! — размърда се Молотов. — Йосифе, ти забрави най-важния тост днес.

— Кой? — Сталин разсеяно присви очи.

— За правдата и истината. Тостът на Анастас — напомни му Молотов.

Сталин го погледна внимателно и попита:

— Що е истина?

— Истина ли? — Молотов се засмя и големите му бели зъби лъснаха. — Ами... истина.

— И все пак? — Сталин го гледаше в очите.

— Истината крепи света — сериозно отговори Молотов.

Сталин въздъхна отвратно и се обърна към гостите си.

— Някой може ли да даде точно определение на истината?

Всички мълчаха.

Сталин изчака минута, после вдигна чашата си.

— Не си струва да се пие за това, което е неопределимо.

— За какво да прием тогава? — предпазливо попита княз Василий.

— Стига вече наздрависици — каза Сталин и мълчаливо пресуши чашата си.

Всички последваха примера му.

— Разкошно вино! — Шостакович чак млясна от удоволствие. — Обаче не мога да разбера едно нещо — много пъти съм бил на Запад, но никога не съм виждал по магазините им нашите грузински вина. Никога! Защо тези плутократи не ги продават?

— Буржоата обичат френските вина — каза Микоян и лапна сочно парче свинско.

— И в краен случай — италиански или испански — кимна Айзенщайн.

— Вкусът на плутократите е развален от католиците — обади се и Каганович. — Причастието им винаги е сухо. А при нас е сладък кагор.

— И пак затова не понасят и полусладкото шампанско — промърмори Берия.

— И все пак странно, другари. — Шостакович вдигна празната си чаша и един от момците с червените рубашки веднага я напълни. — Такова хубаво вино — и да не го пият!

— Цялата работа е в захарта. Само в захарта. Грузинското грозде е прекалено сладко за плутократите. — Каганович досдъвка и преглътна. — Те са диабетици. До един.

Гостите се разсмяха.

— Изобщо не е в захарта — каза Сталин. Режеше едното свинско ухо.

— Ами в какво, другарю Сталин? — попита Шостакович.

— През 46-а черпих Дьо Гол с най-отбрано „Ахашени“. Изпихме една бутилка, почнахме втора. Why not, fuck you slouly? Допиваме втората, носят ни трета. И Дьо Гол пита: „Йосифе, какво е това вино?“ Казвам му: „Ахашени“. Не ти ли харесва?“ — „Харесва ми — казва, — на мен лично много ми харесва. Но никога няма да се хареса на французите.“ — „Защо?“ — питам го. „Защото има привкус на кръв.“ И това беше краят на разговора ни. Нищо не каза за захар тоя Couillon de Couillon. Обаче всяка Коледа му пращам каса „Ахашени“. А той на мен — каса от любимото си бургундско „Chardonnay“.

— Че какво друго да чакаш от тия жабари! — Каганович махна презрително с ножа си.

— А от чифутите? — попита Сталин и захруска парче ухо.

— Аз впрочем съм евреин, Йосифе — малко притеснено се усмихна Каганович.

— Аз също — отговори Сталин. — Но само наполовина. Маленков, какво става със стоманата?

— В какъв смисъл, другарю Сталин?

— В такъв. — Сталин вдигна недояденото свинско ухо от чинията си и го показа на Маленков.

Всички се смълчаха. Само Толстой, без да обръща внимание на никого, настървено режеше, лапаше и дъвчеше, като мляскаше и мърмореше нещо нечленоразделно.

Маленков избърса устата си със салфетката и стана.

— През първото тримесечие нашите пеци ще дадат не по-малко от два милиона тона стомана, другарю Сталин.

Сталин мълчеше и разглеждаше свинското ухо.

— Интересно... — каза той след проточилата се пауза. — Това тук е печено свинско ухо. Ако го гледаме от нормално разстояние. А ако го приближим съвсем до очите си... — той доближи ухото до блестящите си очи, — тогава човек може и да не знае, че това е просто

печено свинско ухо... Виждаме такава поразителна картина... планини... залети с лава планини... разтопени, като че ли някой е хвърлил върху тях водородна бомба... — Той вдигна глава. — Сахаров! Нали вие работихте върху водородната бомба?

— Да, другарю Сталин — кимна Сахаров. — Ние двамата с Курчатов.

— А къде е Курчатов? Мъртъв ли е?

— Не... жив е, другарю Сталин.

— Защо?

— Не... не ви разбрах... — Сахаров примигна.

Сталин го погледна внимателно и протегна ухото към него.

— Вземете.

Берия предаде ухото на Микоян, той — на Ворошилов, Ворошилов — на Каганович, Каганович — на Ландау, Ландау — на Сахаров. Сахаров го стисна с пръсти.

— И какво виждате? — Сталин тежко въздъхна и разтри розовите си бузи.

— Ами... свинско ухо, другарю Сталин...

— По-отблизо погледнете, по-отблизо...

Сахаров го гледаше неразбиращо.

— В упор го погледнете, другарю Сахаров — посъветва го Микоян.

Сахаров почти долепи ухото до очите си.

— Казвайте де, казвайте! — Сталин се намръщи нетърпеливо. — Какво е станало там, кой е гръмнал бомбата, защо има... такива, тези оранжеви вълни... или това е море... вкаменено море... и къде са хората... мирните трудолюбиви хора...

Сахаров внимателно се вглеждаше в ухото. Високото му чело се запоти.

Изгубил търпение, Сталин погледна Берия.

— Другарю Сахаров, кажете просто и ясно, какво конкретно виждате — тихо каза Берия.

— Виждам... виждам печена свинска кожа — каза Сахаров и вдигна глава.

Сталин се навъси и кимна. Лицето му сякаш за секунди остаря. Той разтри основата на носа си и погледна пламъчето на стоманения, стилизиран във формата на сърп и чук свещник. Пламъчето на

дебелата червена свещ се отразяваше в очите му, искреше в безбройните стени на брилянтите на огърлицата му, подскачаше в светлозелените дълбини на изумруда.

Очите на Сталин се наляха със сълзи. Всички седяха, затаили дъх. Дори Толстой спря да мляска — подпухналата му долна устна увисна — и тъпо загледа вдървено изправения Маленков.

Една сълза се стече и капна на ръката на Сталин. Той погледна ръката си, вдигна я до устата си и облиза сълзата. После тихо каза:

— Солта на света...

Източник: [Библиотеката на Александър Минковски](#)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.